

"Financiële risico's horen bij het ondernemerschap"

"Themapark op Governors Island prachtig uithangbord voor Nederland "

De New Yorkse zakenman Joep de Koning wil op het onder Manhattan gesitueerde Governors Island een themapark ter ere van het voormalige Nieuw Amsterdam opzetten. Wat beweegt deze succesvolle bankier ertoe om zich al twee jaar fulltime te storten in een onzeker avontuur?

Door Robert Paling

In de chique lobby van het Four Seasons Hotel tegenover het kantoor van zijn Batavia Investment Group ontvouwt Joep de Koning zijn plannen voor de herrijzenis van Nieuw Amsterdam, de voormalige kolonie van Nederland tot de Engelsen het in 1664 omdoopten in New York, hoewel de uiteindelijke officiële machtsoverdracht pas in 1674 plaatsvond. De gesoigneerde zakenman (55) geeft de voorkeur aan de reusachtige lobby boven zijn kleine conferentiezaal om te bladeren in zijn spannend jongensboek dat begint met een vliegtocht van president Clinton boven New York in april 1997. Tijdens de trip belooft Clinton aan de New Yorkse senator Moynihan dat het in onbruik geraakte Governors Island, tot op de dag vandaag in bezit van de federale overheid, uiteindelijk voor het symbolische bedrag van 1 dollar kan worden verkocht aan een fonds dat er een bestemming met nationale waarde voor heeft.

De Koning zag er van meet af aan brood in, zegt hij nu, drie jaar later. "Dit is een unieke kans om, eigenlijk voor niets, 20 hectare grond te krijgen en daarmee iets moois te doen voor Nederland. Het toeval wil dat het gedeelte van Governors Island waar ik op mik, precies de afmetingen heeft van het historische Nieuw Amsterdam. De koloniale periode van de Nederlanders in de Verenigde Staten is al jaren een grote passie van me. Ik verzamel oude landkaarten van Nieuw Amsterdam en Nieuw Nederland. Wat het laatste betreft, bijna niemand weet dat het Nederlandse grondgebied in de Verenigde Staten veel groter was dan enkel de kleine nederzetting Nieuw Amsterdam op Manhattan. Nieuw Nederland was uitgestrekt van de Delaware River tot en met de huidige staat Connecticut. Het gebrek aan kennis over de Nederlandse invloed is in Amerika helemaal schrijnend. Er is ook eigenlijk nauwelijks interesse voor, want de Engelsen hebben na de overname van de Nederlandse kolonie succesvol hun eigen cultuur gepromoot."

Stuyvesant

De Koning stond en staat voor de lastig opgave om de staat New York, de stad en Clinton te overtuigen van het belang van Nieuw Amsterdam voor de Verenigde Staten. De literatuur over Nieuw Nederland, de Amerikaanse grondwet en een nog niet zo lang geleden ontdekte tekening van Nieuw Amsterdam zijn belangrijke hulpmiddelen bij zijn promotietoer.

"Fundamentele rechten in de Amerikaanse grondwet als vrijheid van godsdienst en gewetensvrijheid zijn naar Amerika gebracht door de Nederlanders. Bij de overdracht van Nieuw Amsterdam aan de Engelsen was het een voorwaarde van Peter Stuyvesant aan de Engelsen dat ze deze rechten overnamen. Bij de stichting van de Verenigde Staten in 1783 kwamen de rechten ook in de grondwet terecht. In de presentatie van

mijn plannen leg ik de nadruk op de tolerantie waar Nieuw Amsterdam voor stond. Heel veel Amerikanen zijn namelijk geïnteresseerd in vraagstukken over tolerantie en etniciteit."

Een nog sterker staaltje promotie van de geboren en getogen Schiedammer -zijn grootouders zaten in de jeneverstokerij- is het petitiericht waar hij in een brief aan Clinton aan refereert. "Ik schrijf hem dat ik exact hetzelfde doe als Adrianus van der Donck in 1649. Van der Donck was een gerespecteerde en geletterde bewoner van Nieuw Amsterdam die een klaagschrift opstelde over het zwakke bestuur van de kolonie. Samen met een in 1991 in Wenen opgedoken tekening van de deplorabele toestand van de kolonie, bracht hij de petitie naar de Staten Generaal in Den Haag. De parallel tussen mij en Van der Donck is een leuke reclamestunt. Bij het opzetten van mijn plannen komt mijn studie Reclame aan de kunstacademie in Breda ook goed van pas. Ik kan mijn zakelijk inzicht combineren met creativiteit."

Reacties

De Amerikaanse reacties op het plan voor de herrijzenis van Nieuw Amsterdam samen met andere educatieve attracties en horeca zijn vooralsnog positief. Om het Nederlandse bedrijfsleven te bewegen tot donaties reist De Koning eind mei naar Nederland voor een visite aan de 'captains of industry'.

"Financiële ondersteuning is een absolute voorwaarde om de overheden van New York en Washington te overtuigen van de haalbaarheid van het plan. Het zou niet zo moeilijk moeten zijn om het collectieve Nederlandse bedrijfsleven te overtuigen. De spin-off van het plan is reusachtig. Alleen naar het Statue of Liberty komen jaarlijks al 4 miljoen toeristen. De realisatie van mijn plan is ook een prachtig uithangbord voor Nederland en het bedrijfsleven in het bijzonder. Ik hoop dat de Nederlandse regering samen met het bedrijfsleven in ieder geval een voorwaardelijke financiële ondersteuning wil geven om mij zodoende te machtigen om in Amerika de grond en subsidie te krijgen. Ik ben nu al twee jaar fulltime met het plan bezig. Ik geeft mezelf nog een ongeveer een jaar. In die tijd moet het sowieso gebeuren want volgend jaar rond deze tijd zit er een nieuwe president die zich niet gebonden zal voelen aan mijn plan. Als het niet lukt ben ik sowieso een half miljoen dollar kwijt aan het opzetten van het plan en de promotie ervan. Maar financiële risico's horen bij het ondernemerschap. Als het wel lukt weet ik waar ik me komende twintig jaar mee bezig ga houden."